

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2012.gada 14.jūnijā

Nr. E03-PTU-K39-27

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Kristīne Riekstiņa,
piedaloties SIA „RH Market”
juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 9A-2, Rīga, LV-1001
reģistrācijas numurs: 40103507675,
[..]

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu ir izvērtējis SIA „RH Market” (turpmāk – Sabiedrība) īstenotās komercprakses atbilstību NKAL un citu patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

Izvērtēšanas gaitā PTAC ir konstatējis turpmāk norādīto:

[1] PTAC 2012.gada 6.martā konstatēja, ka interneta vietnē www.zizu.lv (turpmāk – Vietne) ir izvietots piedāvājums „Salokāmais portatīvais trīs oktāvu sintezators „Roll a Piano” ar 67% atlaidi. Spēlē visur, kur vēlies!” (turpmāk – Piedāvājums), ko saskaņā ar lietā esošo un Vietnē norādīto informāciju sniedz SIA „KupiKupon Baltics” sadarbībā ar SIA „RH Market” (turpmāk – Sabiedrība).

[2] No lietas materiāliem izriet, ka informāciju par Piedāvājumu ir sniegusi Sabiedrība.

[3] 2012.gada 18.aprīlī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/2570-K-39 *Par komercpraksi*, kurā Sabiedrība tika informēta par PTAC konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, un, pamatojoties uz NKAL 15.panta otro daļu, pieprasīja Sabiedrībai līdz 2012.gada 2.maijam iesniegt PTAC dokumentārus pierādījumus par Piedāvājumā sniegtā apgalvojuma „sintezators „Roll a Piano” ar 67% atlaidi” patiesumu, iesniedzot dokumentus, kas apliecina, ka minētā prece ir pārdota par cenu, kas ir par 67% lielāka par Piedāvājumā norādīto – Ls 16.00.

[4] 2012.gada 10.maijā PTAC saņēma Sabiedrības 2012.gada 26.aprīļa vēstuli Nr.PR1-2012 (turpmāk – Vēstule), kurā sniegts Sabiedrības skaidrojums par Piedāvājumu. Izvērtējot Vēstulē minēto, PTAC konstatēja, ka nav iesniegti pierādījumi, kas apliecina, ka Piedāvājumā norādītās preces atlaides apmērs ir paties

un preces cena pirms piedāvājuma izteikšanas ir bijusi Ls 49.00. Iepazīstoties ar Sabiedrības Vēstulē norādīto piedāvājumu (ebay), PTAC konstatēja, ka tajā norādītā prece nav analoga Piedāvājumā minētajai (tai ir atšķirīgs nosaukums un izmēri). Šo izpēti PTAC veica, lai konstatētu, vai patiesi būtu Sabiedrības piedāvājums, ja tajā būtu precīzi un patiesi norādīts „pilnas cenas” iegūšanas avots. Saskaņā ar PTAC izpētes rezultātā iegūto informāciju tādu internetā atrodamo preču, kuru nosaukums un apraksts ir analogs Piedāvājumā minētajam, cenas ir aptuveni no Ls 14 līdz Ls 25, taču konkrētajā lietā PTAC ņem vērā to, ka konkrētā prece Latvijā iepriekš netika pārdota un no tā izriet Piedāvājumā izteiktā apgalvojuma maldinošais raksturs, jo patērētāji, veicot pirkumu, faktiski Piedāvājumā norādīto atlaidi neieguva un neko neietaupīja.

[5] 2012.gada 22.maijā PTAC, konstatējot, ka Sabiedrība, sniedzot Reklāmu, pirmšķietami ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, pieņēma lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu.

[6] 2012.gada 22.maijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/3386-K-39 *Par uzaicinājumu uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu*, kurā Sabiedrība tika informēta par PTAC konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, konstatēto pārkāpumu, administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par tiesībām izteikt viedokli un argumentus konkrētajā administratīvajā lietā. Līdz lietas izskatīšanai Sabiedrība rakstveida viedokli nav sniegusi.

[7] 2012.gada 14.jūnijā Sabiedrības pārstāvis lietas izskatīšanas laikā informēja, ka Piedāvājumā minētā prece Latvijā iepriekš nav pārdota, un tādēļ Piedāvājumā ir izmantots salīdzinājums ar citu valstu konkrētās preces cenām. Pārstāvis izteica gatavību turpmāk neizmantojot Piedāvājumā lietoto metodi preces cenas norādē. Pārstāvis informēja, ka pavisam Vietnē ir pārdotas 110 Piedāvājumā minētās preces. Pārstāvis atzina pārkāpuma izdarīšanu.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC secina turpmāk minēto:

NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka komercprakse ir *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. Tādējādi Piedāvājuma sniegšana ir uzskatāma par komercpraksi, jo ir tieši saistīta ar preces pārdošanu patērētājiem. Savukārt Sabiedrība, kā izriet no Vietnē sniegtās informācijas un lietā esošā 2012.gada 10.februāra *Līguma par sadarbību Nr.0532*, kas noslēgts starp Sabiedrību un SIA „KupiKupon Baltics”, un saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu, ir atzīstama par komercprakses īstenošanu.

Saskaņā ar NKAL 14.panta pirmo daļu NKAL ievērošanu savas kompetences ietvaros uzrauga PTAC.

Saskaņā ar NKAL 15.panta trešo daļu, kas nosaka: *ja komercprakses īstenošana nesniedz saskaņā ar šā panta otro daļu pieprasīto informāciju vai sniedz to nepilnīgi, Uzraudzības iestāde ir tiesīga uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa*, Sabiedrības īstenošana komercprakse, sniedzot informāciju par Piedāvājumu, saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu ir maldinoša. Minētais punkts nosaka, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis*. Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja

tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza.

Tādējādi, saņemot maldinošu informāciju par ieguvumu no preces iegādes, t.i. – ietaupījumu Ls 33.00 apmērā, patērētāji pieņēma/varēja pieņemt lēmumu iegādāties preci, respektīvi, Piedāvājuma ietekmē tika/varēja tikt pieņemts tāds lēmums par līguma slēgšanu, kādu patērētājs nebūtu pieņēmis, ja viņa rīcībā būtu patiesa informācija par preces cenu tirgū Piedāvājuma izteikšanas brīdī vai arī Piedāvājumā vispār netiktu sniegta informācija par ietaupījumu.

NKAL 9.panta otrās daļas 2.punkts nosaka, ka, vērtējot informācijas atbilstību, ņem vērā preces esamību un galvenās īpašības, kā arī, piemēram, ieguvumus no preces vai pakalpojuma.

NKAL 7.panta pirmā daļa nosaka, ka *par patērētāja ekonomisko rīcību negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski ierobežo patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.* Saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcība.*

Saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša, bet minētā panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta.*

NKAL 15.panta astotajā daļā ir noteikts, ka, ja *Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraksi atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.*

Izvērtējot PTAC rīcībā esošos materiālus, kā arī lietderības apsvērumus, tas ir, fakti, ka Piedāvājuma izplatīšana ir beigusies, PTAC secina, ka nav lietderīgi pieņemt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1. – 4.punktā paredzētajiem lēmumiem, savukārt, ņemot vērā, ka komercprakses negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi un ņemot vērā LAPK 9.panta pirmo daļu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, Sabiedrībai uzliekams administratīvais sods, kas paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā.

PTAC ieskatā ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu*

attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, „ka soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas”. (Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.). Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu *administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.*

Nemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, kā arī konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu un tādēļ Sabiedrība konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (LAPK 21.pants), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtosānās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Kā jau iepriekš konstatēts, Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, un līdz ar to Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi.*

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi – uzliek naudas sodu juridiskajām personām – no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem.*

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likumā noteiktos principus un 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliedzamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu piedāvājumu, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtosānās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu, un ir konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.panta trešo daļu ir uzskatāmi par atbildību mīkstinošiem apstākļiem, proti, Sabiedrība ir atzinusi vainu un apņēmusies turpmāk nepieļaut pārkāpuma atkārtosānos.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, izdarītā pārkāpuma raksturu, proti, īstenošanas veidu, atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību un atbildību mīkstinošu apstākļu esamību, kā arī pārkāpēja mantisko stāvokli un ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliedzams naudas sods Ls 50,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses īstenošana – raksturu un tās īstenošanas veidu, kā arī Piedāvājuma izplatīšanas laiku un vietu, kā arī Piedāvājumu izmantojušo personu skaitu – 110. Izvērtējot lietas materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 9.panta pirmo daļu, 14.¹

pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu un 33.panta trešo daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, APL 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 4.panta pirmo daļu un 4.panta otrās daļas 2.punktu, 9.pantu, 14.panta pirmo daļu un 15.panta astotās daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

SIA „RH Market”

juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 9A-2, Rīga, LV-1001

reģistrācijas numurs: 40103507675

uzlikt naudas sodu Ls 50,00 (piecdesmit) apmērā.

Pieņemto lēmumu SIA „RH Market” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

[..]

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece (personiskais paraksts)

K.Riekstiņa

IZRAKSTS PAREIZS